

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΕΝΤΡΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΑΛΑΜΙΟΥΣ

Δημοτική εκπαίδευση

Μονοήμερα προγράμματα: 9:00πμ-13:00μμ
9:00πμ-16:30μμ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΕΠΙΠΕΔΟ	ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΕΞΕΤΑΣΤΟΥΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ Κ.Π.Ε. ΣΑΛΑΜΙΟΥΣ:
<p>ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΑΣΧΟΛΙΕΣ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΙΑ</p> <p><u>Περιγραφή θεματικής ενότητας</u> Το πρόγραμμα της θεματικής ενότητας «Παραδοσιακές ασχολίες και αειφορία» έχει ως στόχο την παροχή γνώσεων και την ενημέρωση των μαθητών/τριων για τις παραδοσιακές ασχολίες της κυπριακής υπαίθρου και ειδικότερα της περιοχής της ανατολικής Πάφου καθώς και τον τρόπο που αυτές συμβάλλουν στην αειφορική ανάπτυξη των κοινοτήτων. Μέσα από το πρόγραμμα οι μαθητές/τριες επιδιώκεται να μελετήσουν ιστορικά, κοινωνικά και πολιτιστικά τη διαδρομή της αμπελοκαλλιέργειας στον τόπο και το χρόνο και παράλληλα τις άλλες παραδοσιακές καλλιέργειες του χωριού. Επιπλέον, επιδιώκεται οι μαθητές/τριες να εξετάσουν τρόπους βιώσιμης ανάπτυξης των κοινοτήτων και την πιθανή συμμετοχή των πολιτών σε αυτή.</p> <p>Όροι και έννοιες: Περιβάλλον, γλωρίδα, πανίδα, βιότοπος, βιοποικιλότητα, βιοκαλλιέργεια, οινοποίηση, αναμπέλωση, εκρίζωση, οικονομική ανάπτυξη, αειφόρος ανάπτυξη, περιβαλλοντικό ζήτημα, ερημοποίηση, διαχείριση, σύστημα (περιβαλλοντικό, κοινωνικό, πολιτικό), σύστημα παραγωγής και κατανάλωσης, τοπικές βιοτεχνίες,</p>	<p>Τοπικές καλλιέργειες και η συμβολή τους στην Αειφόρο Ανάπτυξη των Τοπικών Κοινοτήτων</p>	<p>Α΄-Στ΄ Δημοτικού</p>	<p>Τα προσφερόμενα προγράμματα σχετίζονται ως προς το περιεχόμενο, με τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:</p> <p>ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ</p> <ul style="list-style-type: none"> • η πορεία ενός προϊόντος από την παραγωγή στην κατανάλωση • τοπικά και παραδοσιακά προϊόντα και η συμβολή τους στην αειφορία των κοινοτήτων • τρόπος παραγωγής τοπικών παραδοσιακών προϊόντων • σωστός και υπεύθυνος καταναλωτής • καταναλωτικές συνήθειες • διατροφή (αγροτική παραγωγή, διακίνηση προϊόντων) <p>ΕΡΗΜΟΠΟΙΗΣΗ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ερημοποίηση και οι παγκόσμιες διαστάσεις της • οικολογικές, κοινωνικές, οικονομικές και πολιτιστικές συνέπειες • εκρίζωση αμπελιών και σταδιακή ερημοποίηση <p>ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ήθη και έθιμα σχετικά με τις παραδοσιακές καλλιέργειες • προστασία και διατήρηση εθίμων • σχέση περιβάλλοντος και πολιτιστικής δημιουργίας <p>ΕΝΕΡΓΕΙΑ</p> <ul style="list-style-type: none"> • εξοικονόμηση ενέργειας κατά την παραγωγή τοπικών προϊόντων • οικολογικό αποτύπωμα <p>ΝΕΡΟ</p> <ul style="list-style-type: none"> • έλλειψη νερού • γεωργική χρήση • ορθή διαχείριση αποθεμάτων νερού

<p>παραδοσιακά προϊόντα και επαγγέλματα.</p>			<p>ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> η συμβολή των παραδοσιακών καλλιέργειών και των προϊόντων τους στην ανάπτυξη αγροτουρισμού
<p>ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ</p> <p><u>Περιγραφή θεματικής ενότητας</u> Το πρόγραμμα της θεματικής ενότητας «Πολιτισμός και περιβάλλον» έχει ως κύριο άξονα την αμφίδρομη σχέση και αλληλεπίδραση ανάμεσα στον πολιτισμό και το περιβάλλον. Οι μαθητές/τριες επιδιώκεται να αντιληφθούν πως η παραδοσιακή αρχιτεκτονική στην Κύπρο και ο τρόπος κατασκευής των κατοικιών είναι σύμφωνες με τις αρχές βιοκλιματικού σχεδιασμού. Επιπλέον, αναμένεται να συγκρίνουν κατοικίες του χτες και του σήμερα και να αναφέρουν ομοιότητες και διαφορές (ως προς τα υλικά, τη διαρρύθμιση και χρήση των χώρων, τον προσανατολισμό κτλ). Μέσα από τη βιοματική μελέτη παραδοσιακών κατοικιών και άλλων πολιτιστικών στοιχείων (εκκλησία και νερόμυλοι) της περιοχής, επιδιώκεται η γνωριμία με συνήθειες του παρελθόντος, οι οποίες συνάδουν με την αειφορία.</p> <p>Όροι και έννοιες: Οικοσύστημα (φυσικό- τεχνητό), μετεωρολογικές συνθήκες, οικιστική ανάπτυξη, αστικοποίηση, ανθρώπινες παρεμβάσεις (θετικές- αρνητικές), ποιότητα ζωής, ιστορία πολιτισμός,</p>	<p>A: Περιβάλλον και παραδοσιακή αρχιτεκτονική.</p> <p>B: Ο Ξερός ποταμός: Οι νερόμυλοι και η Παναγία του Σίντη</p> <p> <i>! Η πρόσβαση στον Ξερό ποταμό γίνεται μόνο με mini bus</i></p>	<p>A' - Στ' Δημοτικού</p> <p>Γ' - Στ' Δημοτικού</p>	<p>Τα προσφερόμενα προγράμματα σχετίζονται ως προς το περιεχόμενο με τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:</p> <p>ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ</p> <ul style="list-style-type: none"> δομημένο περιβάλλον και πως αυτό επηρεάζεται από το φυσικό περιβάλλον γνωριμία με μια μικρή παραδοσιακή κοινότητα σύγκριση του αστικού τρόπου ζωής με αυτόν ενός μικρού χωριού δομημένο περιβάλλον και ποιότητα ζωής βιοκλιματικά αρχιτεκτονική και τα πλεονεκτήματά της <p>ΕΝΕΡΓΕΙΑ</p> <ul style="list-style-type: none"> εξοικονόμηση πόρων και ενέργειας μέσα από τη μελέτη της βιοκλιματικής αρχιτεκτονικής των σπιτιών της κοινότητας εναλλακτικές πηγές ενέργειας και προστασία του περιβάλλοντος ενέργεια και καθημερινός τρόπος ζωής <p>ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> αλληλεπίδραση με τους κατοίκους του χωριού και άντληση πληροφοριών σχετικά με την παράδοση, τα ήθη και τα έθιμα της περιοχής περιβαλλοντική υποβάθμιση και πολιτιστική κληρονομιά <p>ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ</p> <ul style="list-style-type: none"> χρήση και διαχείριση των φυσικών πόρων <p>ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> εναλλακτικές μορφές τουρισμού ο αγροτουρισμός στηρίζεται και στηρίζει την αειφορία των κοινοτήτων της περιοχής

<p>λαογραφία, ήθη και έθιμα, πολιτιστική κληρονομιά, παραδοσιακή αρχιτεκτονική, βιοκλιματική αρχιτεκτονική, φυσικά δομικά υλικά, παραδοσιακά επαγγέλματα, αστυφιλία, ενέργεια, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, θρησκευτική παράδοση.</p>			
<p style="text-align: center;">ΕΔΑΦΟΣ</p> <p><u>Περιγραφή θεματικής ενότητας</u></p> <p>Το πρόγραμμα της θεματικής ενότητας «Εδαφος» έχει ως στόχο τη γνωριμία και βαθύτερη κατανόηση της γεωλογικής ιστορίας της Κύπρου και των γεωτεκτονικών διεργασιών που συνέβηκαν πριν εκατομμύρια χρόνια στον πλανήτη μας. Επιπλέον, μέσα από το πρόγραμμα οι μαθητές/τριες αναμένεται να διερευνήσουν τη σχέση των γεωλογικών χαρακτηριστικών της περιοχής με τη χλωρίδα και πανίδα της περιοχής, την ιστορία και την παράδοση, τη χρήση της γης και την οικονομική δραστηριότητα στην περιοχή. Ακόμα επιδιώκεται να κατανοήσουν και να εκτιμήσουν την αξία των ιδιαίτερων γεωμορφωμάτων της περιοχής και να ευαισθητοποιηθούν σε θέματα διατήρησης και προστασίας του γεωλογικού μας πλούτου, όπως επίσης και στα ζητήματα της υποβάθμισης του εδάφους και της ερημοποίησης.</p> <p>Όροι και έννοιες: Γεωλογία, έδαφος, διάβρωση, αποσάθρωση, χημικές ιδιότητες, υδροχρωρικότητα, υδροπερατότητα, βιοποικιλότητα, σύμπλεγμα Μαμωνιών, ιζηματογενή πετρώματα, εκρηξιγενή πετρώματα, ηφαιστιογενή πετρώματα,</p>	<p>A: Οι περιπέτειες ενός βότσαλου</p> <p>B: Γνωρίζοντας τη γεωλογία του τόπου μας: Η περίπτωση του συμπλέγματος Μαμωνιών</p>	<p>Γ' – Δ' Δημοτικού</p> <p>Ε' – Στ' Δημοτικού</p>	<p>Τα προσφερόμενα προγράμματα συνδέονται ως προς το περιεχόμενο με τις ακόλουθες θεματικές:</p> <p>ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ</p> <ul style="list-style-type: none"> • σχέση της βιοποικιλότητας και της γεωλογίας μιας περιοχής • υποβάθμιση του εδάφους και της βιοποικιλότητας • τρόποι αντιμετώπισης της υποβάθμισης της βιοποικιλότητας <p>ΕΛΛΕΙΨΗ ΝΕΡΟΥ</p> <ul style="list-style-type: none"> • σχέση ανάμεσα στο ανάγλυφο - τοπογραφία μιας περιοχής με τη βροχόπτωση και τη ροή του νερού • υποβάθμιση και ρύπανση του νερού • αντιμετώπιση του προβλήματος της έλλειψης νερού – διαχείριση των υδάτινων πόρων <p>ΕΡΗΜΟΠΟΙΗΣΗ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ερημοποίηση και οι παγκόσμιες διαστάσεις της • οικολογικές, κοινωνικές, οικονομικές και πολιτιστικές συνέπειες • αιφόρος διαχείριση του εδάφους <p>ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • συμβολή του περιβάλλοντος στη διαμόρφωση της ζωής των κατοίκων και της πολιτιστικής ανάπτυξης μιας περιοχής • αιφόρος ανάπτυξη και ισορροπία στη σχέση ανθρώπου, περιβάλλοντος, πολιτισμού • προστασία και διατήρηση μνημείων φυσικής κληρονομιάς και ενσωμάτωση τους στην καθημερινή ζωή των ανθρώπων <p>ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • εναλλακτικές μορφές τουρισμού • οικοτουρισμός και αιφορία των τοπικών κοινοτήτων • αιφόρος ανάπτυξη και τουριστική ανάπτυξη περιοχών με περιβαλλοντικό ενδιαφέρον

<p>οφιολιθικά πετρώματα, σερπεντινίτες, ασβεστολιθικά πετρώματα, ωκεάνιος φλοιός, γεωτεκτονική ζώνη, μαξιλαροειδείς λάβες.</p>			
<p>ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ: ΧΛΩΡΙΔΑ ΚΑΙ ΠΑΝΙΔΑ</p> <p><u>Περιγραφή θεματικής ενότητας</u> Τα προγράμματα της θεματικής ενότητας «Οικοσυστήματα: χλωρίδα και πανίδα» έχουν ως στόχο την ενημέρωση των μαθητών/τριων για τη βιοποικιλότητα που αναπτύσσεται μέσα και γύρω από ένα ποτάμι, και τη γνωριμία με τα απειλούμενα είδη της περιοχής. Επιπλέον, οι μαθητές/τριες αναμένεται να γνωρίσουν τις σχέσεις αλληλεπίδρασης ανάμεσα στους βιοτικούς και αβιοτικούς παράγοντες των οικοσυστημάτων και να κατανοήσουν τη μεγάλη σημασία της βιοποικιλότητας τόσο για τον άνθρωπο όσο και για το περιβάλλον. Οι μαθητές/τριες έχουν την ευκαιρία να ενημερωθούν για το Ευρωπαϊκό Δίκτυο «Φύση 2000», τη σημασία και τη σπουδαιότητα των οικοτόπων της περιοχής του Διαρίζου.</p> <p>Όροι και έννοιες Περιβάλλον, χλωρίδα, πανίδα, Δίκτυο «Φύση 2000», οικοσύστημα, βιότοπος, βιοποικιλότητα, βιοτικοί – αβιοτικοί παράγοντες, ενδημικά φυτά,</p> <p>προστατευόμενα είδη, είδη προς εξαφάνιση, μεταναστευτικά πουλιά, επίπεδα βλάστησης, τύπος οικοτόπου, είδος προτεραιότητας, διαχειριστικές δράσεις, ευρωπαϊκή οδηγία,</p>	<p>A: Η ζωή μέσα και γύρω από το ποτάμι</p> <p>B: Ευρωπαϊκό Δίκτυο «Φύση 2000»: Η κοιλάδα του Διαρίζου και η σπουδαιότητα των οικοτόπων της περιοχής</p>	<p>A' - Γ' Δημοτικού</p> <p>Δ' - Στ' Δημοτικού</p>	<p>Τα προσφερόμενα προγράμματα συνδέονται ως προς το περιεχόμενο, με τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:</p> <p>ΔΑΣΟΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το δασικό οικοσύστημα μέσα από τις αισθήσεις • Βιοτικοί και αβιοτικοί παράγοντες • Χλωρίδα, πανίδα, ενδημικά και προστατευόμενα είδη • Βιοποικιλότητα • Οικοσυστήματα • Ευρωπαϊκό Δίκτυο «Φύση 2000» (σημασία και πρόνοιες) <p>ΝΕΡΟ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το νερό, βασική ανάγκη επιβίωσης όλων των ζωντανών οργανισμών • Ο ρόλος του νερού στη διαμόρφωση της βιοποικιλότητας • Οι συνέπειες της έλλειψης νερού στα οικοσυστήματα <p>ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι συνέπειες από τα απορρίμματα στο δασικό οικοσύστημα • Ρύπανση και μόλυνση και υποβάθμιση της περιοχής • Τρόποι προστασίας και διαχείρισης των απορριμμάτων στην περιοχή • Ευαισθητοποίηση του πολίτη και ανάληψη δράσης <p>ΕΡΗΜΟΠΟΙΗΣΗ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι κίνδυνοι που απειλούν το δασικό και το ποτάμιο οικοσύστημα και οι συνέπειές τους. • Διαχείριση των περιοχών «Φύση 2000» για αποφυγή περιβαλλοντικής υποβάθμισης και ερημοποίησης.

<p>αειφόρος ανάπτυξη, φυσικοί πόροι, προστασία, δράση, πολιτότητα.</p>			
<p>ΤΟ ΝΕΡΟ ΣΤΗ ΖΩΗ ΜΑΣ</p> <p>Περιγραφή θεματικής ενότητας Το πρόγραμμα της θεματικής ενότητας «Το νερό στη ζωή μας» έχει ως στόχο οι μαθητές/τριες να γνωρίσουν το ποτάμιο οικοσύστημα του Ξερού. Τους δίνεται η ευκαιρία να παρατηρήσουν τη γεωλογία της περιοχής και τη μορφολογία της κοίτης του ποταμού. Επιπλέον, οι μαθητές/τριες έχουν την ευκαιρία να αντιληφθούν τη μεγάλη σημασία του νερού στη ζωή μας και να κατανοήσουν την ανάγκη για εξοικονόμηση νερού στην Κύπρο, δεδομένου του προβλήματος της λειψυδρίας και να αναπτύξουν υδατική συνείδηση.</p> <p>Όροι και έννοιες: Εξοικονόμηση νερού, χείμαρρος, ύδρευση, άρδευση, ανομβρία, λειψυδρία, υπόγεια ύδατα, αφαλάτωση, υδατοφράκτης Ασπρόκρεμμος, χλωρίδα, πανίδα, υγροβιότοπος, υδρόφιλη βλάστηση, πτηνοπανίδα, τροφική αλυσίδα, γύπας ο πυρρόχρους, κλιματικές αλλαγές, υδάτινοι πόροι, ορθολογική διαχείριση, αειφόρος ανάπτυξη.</p>	<p>Ο Ξερός ποταμός άλλοτε και σήμερα.</p> <p> <i>! Η πρόσβαση στον Ξερό ποταμό γίνεται μόνο με mini bus</i></p>	<p>Α΄ - Στ΄ Δημοτικού</p>	<p>Τα προσφερόμενα προγράμματα συνδέονται ως προς το περιεχόμενό τους, με τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:</p> <p>ΝΕΡΟ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ο κύκλος του νερού • Το νερό, βασική ανάγκη επιβίωσης όλων των ζωντανών οργανισμών • Ο ρόλος του νερού στη διαμόρφωση της βιοποικιλότητας • Υδατικά αποθέματα • Λειτουργία υδατοφράκτη • Έλλειψη νερού, συνέπειες και ορθολογική διαχείρισή του <p>ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Χλωρίδα, πανίδα και απειλές • Βιοτικά και αβιοτικά στοιχεία • Είδη ζωής και εξάρτησή τους από το περιβάλλον • Αξία της βιοποικιλότητας <p>ΕΡΗΜΟΠΟΙΗΣΗ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τα διαφορετικά είδη πετρωμάτων της περιοχής • Γνωριμία με τα κυριότερα αβιοτικά στοιχεία και η συνειδητοποίηση της σημασίας τους για τη διατήρηση της ζωής <p>ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Απορρίμματα και αρνητικές επιπτώσεις στην ποιότητα ζωής των ανθρώπων • Υποβάθμιση νερού και εδάφους
ΝΕΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ			
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΕΠΙΠΕΔΟ	ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΝΕΟ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Π.Ε
<p>ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ: ΧΛΩΡΙΔΑ ΚΑΙ ΠΑΝΙΔΑ</p> <p>Τα προγράμματα της θεματικής ενότητας</p>	<p>Μονοπάτι μελέτης της φύσης: «Η Μούττη»</p>	<p>Δ΄ - Στ΄ Δημοτικού</p>	<p>Τα ζητήματα διερεύνησης σχετίζονται, όσον αφορά το περιεχόμενο, με τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:</p> <p>ΔΑΣΟΣ</p>

«Οικοσυστήματα: χλωρίδα και πανίδα» έχουν ως στόχο την ενημέρωση των μαθητών/τριών για τη βιοποικιλότητα και τα είδη βλάστησης της κυπριακής φύσης. Επιπλέον, οι μαθητές/τριες αναμένεται να γνωρίσουν τις σχέσεις αλληλεπίδρασης ανάμεσα στους βιοτικούς και αβιοτικούς παράγοντες των οικοσυστημάτων και να κατανοήσουν τη μεγάλη σημασία της βιοποικιλότητας τόσο για τον άνθρωπο όσο και για το περιβάλλον. Οι μαθητές/τριες έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν βιωματικά ενδημικά και προστατευόμενα είδη χλωρίδας και πανίδας περιδιαβαίνοντας το μονοπάτι μελέτης της φύσης στο χωριό Σαλαμιού.

Όροι και έννοιες:

Περιβάλλον, χλωρίδα, πανίδα, οικοσύστημα, βιότοπος, βιοποικιλότητα, βιοτικοί – αβιοτικοί παράγοντες, ενδημικά φυτά, προστατευόμενα είδη, είδη προς εξαφάνιση, μεταναστευτικά πουλιά, επίπεδα βλάστησης, τύπος οικοτόπου, διαχειριστικές δράσεις, αειφόρος ανάπτυξη, φυσικοί πόροι, προστασία, δράση, πολιτότητα.

- Το δασικό οικοσύστημα
- Βιοτικοί και αβιοτικοί παράγοντες
- Χλωρίδα, πανίδα, ενδημικά και προστατευόμενα είδη
- Βιοποικιλότητα
- Οικοσυστήματα
- Πυρκαγιές και οι συνέπειές τους

ΝΕΡΟ

- Το νερό, βασική ανάγκη επιβίωσης όλων των ζωντανών οργανισμών
- Ο ρόλος του νερού στη διαμόρφωση της βιοποικιλότητας
- Οι συνέπειες της έλλειψης νερού στα οικοσυστήματα

ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ

- Οι συνέπειες από τα απορρίμματα στο δασικό οικοσύστημα
- Ρύπανση και μόλυνση και υποβάθμιση της περιοχής
- Τρόποι προστασίας και διαχείρισης των απορριμμάτων στην περιοχή
- Ευαισθητοποίηση του πολίτη και ανάληψη δράσης.

ΕΡΗΜΟΠΟΙΗΣΗ

- Οι κίνδυνοι που απειλούν το δασικό και το ποτάμιο οικοσύστημα και οι συνέπειές τους

<p style="text-align: center;">ΕΝΕΡΓΕΙΑ</p> <p>Περιγραφή θεματικής ενότητας Το πρόγραμμα της θεματικής ενότητας «Ενέργεια» έχει ως στόχο την αποσαφήνιση των εννοιών που σχετίζονται με την ενέργεια όπως: ανανεώσιμες πηγές, καθαρές πηγές ενέργειας, ρυπογόνες πηγές, οικολογικό αποτύπωμα κλπ και τη σύνδεση της ενέργειας με τον καθημερινό τρόπο ζωής και τις επιλογές μας. Επιπλέον, διερευνώνται οι περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις της αλόγιστης χρήσης των μη ανανεώσιμων-συμβατικών πηγών ενέργειας καθώς και η αναγκαιότητα χρήσης εναλλακτικών πηγών σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο. Επίσης, οι μαθητές/τριες με επίσκεψη και ξενάγησή τους στο Αιολικό πάρκο «Ορείτες», επιδιώκεται να αντιληφθούν την ανάγκη σωστής διαχείρισης του ενεργειακού δυναμικού της χώρας μας για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και την οικολογική ισορροπία του πλανήτη. Γενικά μέσα από το πρόγραμμα επιδιώκεται οι μαθητές/τριες να κατανοήσουν την ατομική και συλλογική ευθύνη σε θέματα σωστής διαχείρισης των ενεργειακών πηγών και εξοικονόμησης ενέργειας σε παγκόσμιο επίπεδο.</p> <p>Όροι και έννοιες: Εναλλακτικές πηγές ενέργειας, ανανεώσιμες πηγές, συμβατικές πηγές, καθαρές πηγές ενέργειας, ρυπογόνες πηγές, οικολογικό αποτύπωμα, φαινόμενο θερμοκηπίου, κλιματικές αλλαγές, ανεμογεννήτριες, αιολική ενέργεια, αιολικό δυναμικό, φυσικοί πόροι, εξοικονόμηση ενέργειας, βιοκλιματικά</p>	<p>Εναλλακτικές πηγές ενέργειας: το Αιολικό πάρκο στους «Ορείτες»</p>	<p>Ε' – Στ' Δημοτικού</p>	<p>Τα ζητήματα διερεύνησης σχετίζονται, όσον αφορά το περιεχόμενο, με τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:</p> <p>ΝΕΡΟ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συνέπειες της απουσίας νερού σε οικολογικό, κοινωνικό, οικονομικό, πολιτικό επίπεδο. <p>ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αύξηση και κακή διαχείριση απορριμμάτων και περιβαλλοντική υποβάθμιση (μείωση βιοποικιλότητας, εξάντληση πλουτοπαραγωγικών πόρων, κλιματικές αλλαγές, αποδάσωση). • Διαχείριση απορριμμάτων και εξοικονόμηση ενέργειας - διαφύλαξη των φυσικών πόρων της Γης. <p>ΜΕΣΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σύγχρονα μέσα διακίνησης, περιβαλλοντική υποβάθμιση και υποβάθμιση στην ποιότητα ζωής των πολιτών • Εναλλακτικά μέσα μεταφοράς και αειφόρος διαχείριση των πόλεων. • Σπατάλη ενέργειας με τις καθημερινές επιλογές για τον τρόπο διακίνησης μας - εναλλακτικοί τρόποι διακίνησης για εξοικονόμηση ενέργειας (αειφόρες μεταφορές) <p>ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τρόπος ζωής των ανθρώπων σε διαφορετικές ιστορικές περιόδους και σύγχρονος τρόπος οργάνωσης των πόλεων (υλικά, τρόπος οικοδομής, χωροταξιακή και πολεοδομική οργάνωση, τύποι κατασκευών). • Στοιχεία του περιβάλλοντος μιας πόλης που επηρεάζουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων της. • Βιοκλιματικά κτίρια • Ανθρώπινες δραστηριότητες - σύγχρονος τρόπος ζωής και υποβάθμιση ή βελτίωση της ποιότητας ζωής μιας πόλης. • ατομική ευθύνη στην αλλαγή αρνητικών συνηθειών. <p>ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σχέση βασικών ανθρώπινων αναγκών και παραγωγής - κατανάλωσης αγαθών. • Υπερκατανάλωση και περιβαλλοντική υποβάθμιση • Αειφόρος κατανάλωση αγαθών • Οικολογικό αποτύπωμα • Υιοθέτηση σωστών καταναλωτικών συνηθειών.
--	---	---------------------------	--

<p>κτίρια, αειφόρος ανάπτυξη, δράση, πολιτότητα.</p>			<ul style="list-style-type: none"> • Προϊόντα εισαγωγής στην Κύπρο, χώρες προέλευσης και συνθήκες παραγωγής τους. <p>ΦΤΩΧΙΑ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Έλλειψη και εξάλειψη των φυσικών πόρων και το πρόβλημα της φτώχειας. • Ανθρώπινα δικαιώματα και δικαιώματα του παιδιού. • Αναγνώριση του ανθρώπινου δικαιώματος για κάλυψη των βασικών αναγκών, σε όλα τα μέρη της Γης, στο παρόν και στο μέλλον. • Ανάπτυξη πνεύματος κοινωνικής δικαιοσύνης για την αντιμετώπιση του φαινομένου της φτώχειας. <p>ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιβαλλοντική υποβάθμιση σε περιοχές του τόπου μας από την άναρχη τουριστική ανάπτυξη (αλλαγή τοπίου, καταστροφή τοπικών καλλιέργειών, εξάντληση των φυσικών πόρων, καταστροφή της βιοποικιλότητας, κ.ά.) • Αειφόρος τουριστική ανάπτυξη για την προστασία του περιβάλλοντος, της κοινωνίας και του πολιτισμού της χώρας.
--	--	--	--

* Όλα τα προγράμματα έχουν διαθεματικό χαρακτήρα με στόχο την ολιστική και διεπιστημονική διερεύνηση των ζητημάτων στα οποία αναφέρονται. Πέραν από τη γνώση, στοχεύεται η καλλιέργεια αειφόρων αξιών, στάσεων και συμπεριφορών σε σχέση με το θέμα του προγράμματος.